

RAPORT DE ACTIVITATE 2018

Consiliul Național al ONG din Republica Moldova este un organ reprezentativ neformal, desemnat de către Forumul ONG-urilor din Republica Moldova, care își propune crearea unui cadru favorabil pentru dezvoltarea durabilă a organizațiilor non-profit, prin implicarea acestora în procesul de discutare/ lansare/ monitorizare a proiectelor de lege și a politicilor publice ce le influențează activitatea.

Implementarea Strategiei de Dezvoltare a Societății Civile 2018-2020 și asigurarea financiară a implementării acesteia

I. Obiectivul general 1 din Strategia de Dezvoltare a Societății Civile 2018-2020: Consolidarea cadrului de participare a societății civile la elaborarea și monitorizarea implementării politicilor publice

La 4 septembrie 2018 a avut loc ședința Consiliului Național pentru Participare (CNP) unde s-a discutat despre Acțiunile SDSC (Strategiei de Dezvoltare a Societății Civile- în continuare) după cum urmează: *Elaborarea modificărilor cadrului normativ pentru instituirea structurii responsabile de cooperarea cu societatea civilă* și SDSC precum și *Instituirea structurii responsabile de cooperarea cu societatea civilă*. Reprezentantul Consiliul ONG, Platforma pentru Cetățenie Activă și Parteneriat pentru Drepturile Omului (CAP) a amintit că în cadrul Conferinței Anuale „Cooperarea dintre Parlament și societatea civilă”, 4-5 iulie 2016, Parlamentul și-a asumat instituirea unității de coordonare a progresului de realizare a acțiunilor prevăzute în Planul de Acțiuni al SDSC și a acțiunilor convenite în cadrul Conferinței Anuale „Cooperarea dintre Parlament și societatea civilă” și s-a stabilit că unitatea de coordonare ar trebui să aibă cel puțin 2 persoane angajate pe o normă deplină și cu fișe de post relevante. S-a convenit că vor fi organizate întâlniri între Consiliul Național de Participare, Consiliul ONG, Coaliția Voluntariat, Direcția informațional-analitică a Parlamentului, Centrul de Implementare a Reformelor și Cancelaria de Stat pentru a vedea cum vor fi instituite cele două unități de personal – responsabile de colaborarea cu societatea civilă, luându-se în calcul fișele de post propuse de către experții ECNL și experta Uniunii Europene angajată în Cabinetul Prim-ministrului.

La sfârșitul anului 2018, **în cadrul Cancelariei de Stat a fost instituită Direcția secretariate permanente, responsabilă de colaborarea cu societatea civilă**, inclusiv pe segmentul de voluntariat și cetățenie activă. Instituirea Direcției se datorează eforturilor conjugate ale Consiliului ONG, Consiliului Național pentru Participare și ale reprezentanților Cancelariei de Stat, Ministerul Finanțelor,

Ministerul Justiției, Agenția de Servicii Publice, Centrul de Implementare a Reformelor și Consilierului de nivel înalt al UE pentru relația Guvernului cu societatea civilă.

II. Obiectivul general 2 din Strategia de Dezvoltare a Societății Civile 2018-2020: Promovarea și consolidarea sustenabilității financiare a societății civile

1. Monitorizarea continuă a implementării mecanismului de desemnare procentuală (Legea 2%) și evaluarea periodică a acestuia (o dată la 1-3 ani). Perfecționarea legislației și a practicii de implementare a mecanismului 2%.

La data de 20.06.2018, membrii Consiliului ONG și reprezentanți ai Ministerului Finanțelor s-au întrunit într-o ședință de lucru, în cadrul căreia au discutat mai multe aspecte ce țin de îmbunătățirea implementării mecanismului de desemnare procentuală, în conformitate cu necesitățile beneficiarilor. Printre aspectele puse în discuție se numără:

- Implicarea Agenției Servicii Publice la crearea Listei beneficiarilor 2%;
- Informarea organizațiilor înregistrate deja în Lista beneficiarilor 2% despre datoriile la bugetul public național;
- Crearea unui mecanism de informare a contribuabililor despre necesitatea de a verifica și achita datoriile la impozitul pe venit și despre nevalidarea desemnărilor procentuale și motivul de nevalidare;
- Completarea raportului anual statistic al Serviciului Fiscal de Stat privind 2%;
- Conținutul declarației privind impozitul pe venit CET15.

La 18 ianuarie 2019, mai multe modificări ale Regulamentului privind desemnarea procentuală (Legea 2%) au fost publicate în Monitorul Oficial. Printre acestea se numără schimbarea competenței organului de înregistrare în lista beneficiarilor – Agenția Servicii Publice a înlocuit Ministerul Justiției în acest proces. În același timp, a fost îmbunătățit mecanismul de informare al contribuabililor despre existența datoriilor, precum și posibilitatea informării (inclusiv prin mijloace electronice) despre statutul desemnării procentuale. Astfel, Serviciul Fiscal de Stat va notifica contribuabililor abonați la serviciile electronice fiscale statutul desemnării, prin intermediul cutiei poștale din cabinetul electronic personal al contribuabilului de pe portalul Serviciului Fiscal de Stat. Aceste modificări au fost posibile inclusiv cu aportul Consiliului ONG.

La 16 octombrie 2018, Consiliului ONG s-a întâlnit cu reprezentanții Cancelariei de Stat, Ministerului Finanțelor, Ministerului Justiției, Agenției de Servicii Publice, Centrului de Implementare a Reformelor și Experta UE angajată în Cabinetul Prim-ministrului. La ședință s-a discutat despre

stipulările Regulamentului cu privire la mecanismul desemnării procentuale și a Formularului CET15. Membrii Consiliului ONG au solicitat instituțiilor de resort modificarea Regulamentului încât să existe posibilitatea ca și liberii profesioniști să poată direcționa 2% din suma impozitului pe venit obținut în anul precedent, către organizațiile neguvernamentale care acționează în interes public și către entitățile religioase.

2. Modificarea legislației cu privire la achizițiile publice și cu privire la parteneriatul public privat prin introducerea prevederilor ce țin de facilitarea contractării serviciilor sociale de către sectorul non-profit.

Consiliul ONG, în comun cu Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a inițiat crearea unui grup de lucru care să propună modificarea mai multor legi ce reglementează/ influențează domeniul social din Republica Moldova, printre care: Legea nr. 435 din 28.12.2006 privind descentralizarea administrativă, Legea nr. 397 din 16.10.2003 privind finanțele publice locale, Legea nr.131. din 03.07.2015 privind achizițiile publice.

De asemenea, la 10.10.2018 a fost organizat Atelierul de lucru cu tematica ”Asigurarea sustenabilității serviciilor sociale transmise în gestiunea administrației publice locale”. Evenimentul a avut drept scop examinarea problemelor de ordin juridic, financiar și de resurse umane în crearea și deschiderea serviciilor sociale din cadrul comunităților rurale. O deosebită atenție a fost acordată aspectului financiar în procesul de transmitere în gestiune de la Organizațiile Nonguvernamentale la Autoritățile Publice Locale.

La eveniment au participat șeful Biroului de Coordonare al Cooperării Tehnice ADA, reprezentanți de la CALM, Curtea de Conturi, Ministerul Finanțelor, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și ai Autorităților Publice Locale unde A.O. ”Concordia. Proiecte Sociale” are dezvoltate servicii sociale.

Eficientizarea mecanismului de sponsorizare, filantropiei și de deducere a donațiilor.

În anul 2018 Centrul CONTACT în colaborare cu ECNL a creat un grup de lucru a ONG-urilor pentru promovarea filantropiei. În cadrul acestui grup a fost realizate studii despre funcționarea legislației în acest domeniu. În 26 iunie 2018 a fost organizată masa rotundă cu participarea reprezentanților Ministerului Justiției și Finanțelor, ONG-urilor, donatorilor la care a fost prezentate recomandările grupului de lucru cu privire la modificarea legislației în domeniului filantropiei.

În luna octombrie 2018 Ministerul Justiției a anunțat despre inițierea elaborării proiectului de lege privind notificarea Legii nr. 1420 din 31 octombrie 2002 cu privire la filantropie și sponsorizare.

La 22 octombrie 2018 din partea grupului de lucru a fost expediată către MJ analiză sumară a legii cu recomandări pentru modificare.

III. Obiectivul general 3 din Strategia de Dezvoltare a Societății Civile 2018-2020: Dezvoltarea spiritului civic activ și a voluntariatului

În virtutea *Obiectivului specific 3.2. și anume: Promovarea voluntariatului prin intermediul unor structuri naționale ale infrastructurii de voluntariat*, în anul 2018, organizațiile membre ale Consiliului ONG s-au focusat pe activități care facilitează constituirea Agenției Naționale pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret și a Centrului Național de Voluntariat din Moldova. În acest sens, Platforma pentru Cetățenie Activă (CAP), Asociația Obștească „Tinerii pentru dreptul la viață” (TDV), Asociația „MOTIVAȚIE” din Moldova și Consiliul Național al Tineretului din Moldova (CNTM) s-au întâlnit cu reprezentanți de la Ministerul Educației, Culturii și Cercetării și au discutat despre procedura constituirii acestor instituții. Ministerului Finanțelor (*responsabil de estimarea costurilor de funcționare a Centrului Național de Voluntariat din Moldova în baza exemplului unei agenții similare cu 5 persoane angajate și de studierea oportunității ajustării cadrului normativ pentru includerea prevederilor permisibile de deducere a cheltuielilor de deplasare a voluntarilor și operarea modificărilor corespunzătoare ale cadrului normativ cu privire la voluntariat*) i-a fost expediată o solicitare de informare despre etapele de realizare a acțiunilor.

La finele lui 2017 și în 2018, Platforma pentru Cetățenie Activă (CAP) și Asociația Obștească „Tinerii pentru dreptul la viață” (TDV), în parteneriat cu Cancelaria de Stat și APL **au organizat Săptămâna Națională a Voluntariatului, Gala de premiere „Jos pălăria în fața voluntarilor!” și Conferința Națională a Voluntariatului.** Săptămâna Națională a Voluntariatului 2018 a fost organizată în perioada 2-8 octombrie 2018, cu participarea/ implicarea a 60 000 voluntari. La data de 20 decembrie 2018 a avut loc Gala de premiere „Jos pălăria în fața voluntarilor!”. Evenimentele menționate au fost precedate de instruirii regionale organizate în Bălți, Cahul, Chișinău și Comrat legate de implicarea instituțiilor gazdă ale activității de voluntariat în crearea grupurilor de acțiune locală (GAL).

În contextul mai multor întâlniri și discuții, Platforma pentru Cetățenie Activă și Parteneriat pentru Drepturile Omului (CAP) și Asociația „Tinerii pentru dreptul la viață (TDV) au expediat către Cabinetul Prim-ministrului, Cancelaria de Stat și MECC un concept de politici publice cu referință la CNVM (cu argumentarea de finalizare a ideii creării Centrului Național de Voluntariat și Cetățenie Activă (CNVCA). Aceste demersuri au ca scop **crearea de către Guvern a unei structuri publice care să asigure comunicarea între autorități și organizațiile societății civile, ca o eventuală componentă a**

Centrului Național de Voluntariat din Moldova (CNVM) pentru a implementa politici de voluntariat care asigură funcționalitatea Legii voluntariatului.

Intervențiile Consiliului Național al ONG pentru modificarea și dezvoltarea politicilor publice

Anul 2018 a fost unul în care¹ eforturile de monitorizare și responsabilizare a Guvernului, Parlamentului și partidelor politice au fost limitate de atacurile asupra ONG-urilor. Se observă o tendință de închidere a accesului la procesul de participare, lipsă de transparență în procesul decizional și bugetar, ignorarea bunelor practici și principiilor de bună guvernare. Acestea sunt însoțite de atacuri asupra organizațiilor/reprezentanților societății civile. În acest context, sunt necesare eforturi consolidate, inclusiv din partea Consiliului pentru acțiuni de advocacy în vederea contracarării fenomenului campaniilor de denigrare.

1. Adoptarea proiectului Legii privind organizațiile necomerciale care să corespundă cu standardele internaționale și europene privind libertatea de asociere, cu organizarea audierilor publice largi, până la sfârșitul sesiunii de vară 2018

La 3 mai 2018, Parlamentul Republicii Moldova a votat în primă lectură proiectul legii cu privire la organizațiile necomerciale.

În versiunea înregistrată, proiectul corespunde standardelor internaționale și europene privind libertatea de asociere. Printr-un apel public semnat de 37 OSC-uri, inclusiv de membri ai Consiliul ONG (<https://crjm.org/wp-content/uploads/2018/03/2018-03-28-Apel-Guvern-promov-leg-ONG.pdf>), a fost solicitat Parlamentului să nu admită adoptarea unor amendamente care ar schimba conceptual proiectul de lege. Adoptarea proiectului în lectură finală urma să aibă loc până în iulie 2018, însă acest fapt nu s-a întâmplat. În toamna anului 2018, reprezentanții partidului de guvernământ vorbesc tot mai mult despre limitarea implicării ONG-urilor în afacerile publice și politice. În această perioadă de referință, nu au fost organizate audieri publice. Lucrările asupra proiectului ar urma să fie reluate în anul 2019 după aprobarea componenței noului Parlament.

2. Reglementarea normelor de consultări publice în Regulamentul Parlamentului, inserarea obligativității respectării de comisiile parlamentare și subdiviziunile Secretariatului Parlamentului a cerințelor Legii privind transparența procesului decizional nr. 239/2008

¹ La moment 17 organizații neguvernamentale și de media monitorizează atacurile publice asupra organizațiilor/reprezentanților societății civile, care a rezultat în publicarea, la începutul anului 2018, a radiografiei atacurilor (https://crjm.org/wp-content/uploads/2018/02/2018-02-21_radiografia-atac-ONGs_fin.pdf). Un document similar este elaborat în prezent și urmează a fi prezentat la începutul anului 2019.

Proiectul Codului de reguli și proceduri parlamentare (care urmează să înlocuiască Regulamentul Parlamentului) a fost înregistrat ca inițiativă legislativă a trei deputați la 2 noiembrie 2018. Până la 2 noiembrie 2018, proiectul nu a fost publicat pe internet pentru consultări. La 14 noiembrie 2018, proiectul a fost examinat de Comisia Juridică, Numiri și Imunități, care a recomandat adoptarea proiectului în prima lectură. Raportul comisiei nu menționează nimic despre rezultatele consultărilor publice. La 22 noiembrie 2018, adică peste circa trei săptămâni de la înregistrare, proiectul a fost adoptat în prima lectură. Proiectul Codului de reguli și proceduri parlamentare reglementează aspecte deosebit de importante ale activității parlamentare. Câteva analize ale conținutului documentului scot în evidență existența unor prevederi foarte vagi privind reflectarea activității Parlamentului de către mass-media, accesul la informații, transparența în procesul decizional și cooperarea cu societatea civilă, precum și asigurarea egalității de gen. Luând în considerație importanța Codului parlamentar pentru buna funcționare a Parlamentului și activitatea acestuia într-un mod transparent și previzibil pentru public și părțile interesate, Consiliul ONG consideră nepotrivită adoptarea unui astfel de proiect în grabă și fără organizarea unor discuții mai largi, inclusiv cu ONG-urile și reprezentanții mass-media și urmează să solicite Parlamentului oportunitatea de a prezenta comentarii.

Activitatea Consiliului ONG în cifre:

Ședințe ale Consiliului	Subiecte discutate	Solicitări de informații oficiale adresate	Întâlniri cu factorii de decizie
8	16	8	8

În baza demersurilor înaintate de Consiliul ONG către Agenția Servicii Publice a Republicii Moldova în conformitate cu Legea nr. 305 din 26.12.2012 cu privire la reutilizarea informațiilor din sectorul public, informația din setul menționat (IDNO/Cod fiscal, Data înregistrării, Denumirea completă, Formarea organizatorică –juridică, Adresa, Conducător) a fost plasată pe Portalul Guvernamental al Datelor deschise din 07.02.2019.

De altfel, în baza demersului Consiliului ONG și alte organizații nonguvernamentale către Serviciul Fiscal, la 11.02.2019 a fost publicată în Monitorul Oficial Legea cu privire la modificarea unor acte legislative, prin care Organizațiile nonguvernamentale care în anul de gestiune nu calculează contribuții de asigurări sociale și nu dispun de angajați, nu au obligația prezentării dării de seama privind reținerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate pentru luna respectivă.

Secretariatul Consiliului își exprima recunoștința pentru implicarea și profesionalismul membrilor Consiliului ONG, care voluntar au contribuit la formarea și durabilitatea acestei platforme de comunicare. De asemenea le mulțumim partenerilor și reprezentanților sectorului asociativ, care au susținut și au crezut în activitatea noastră!

Raportul de activitate a fost elaborat de Biroul Consiliului ONG și a fost compilat de Secretariatul Consiliului ONG, documentul poate fi accesat și pe www.consiliulong.md

Pentru orice informații, opinii, sesizări, recomandări și colaborări, Vă rugăm să contactați Secretariatul, care este asigurat de Asociația Obștească „Concordia. Proiecte sociale” :

CONCORDIA Moldova | Str. A. Corobceanu 13/1 | 2004 Chișinău

T +373 22 234991 | F +373 22 234993 M +37362173049

consiliulong.md@gmail.com

www.concordia-moldova.md

Organizațiile membre ale Consiliului ONG:

1. Andrei Gaiu, ”Tinerii pentru dreptul la viață” (TDV) / CNTM, tdv.secretariat@gmail.com
2. Antonia Fonari, Platforma pentru Cetățenie Activă și Parteneriat pentru Drepturile Omului (CAP), secretariat@cucap.md
3. Carolina Buzdugan, APSCF, office@aliantacf.md
4. Ilie Chirtoaca, Centrul de Resurse Juridice din Moldova, ilie.chirtoaca@crjm.org
5. Ludmila Iachim, Asociația „MOTIVAȚIE”, ludmila@motivation-md.org
6. Petru Macovei, AO ”Asociația Presei Independente”, pmacovei@api.md
7. Sergiu Neicovcen, Centrul Contact, sneicov@gmail.com
8. Sergiu Ostaf, Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului, ostaf@credo.md
9. Tamara Adașan, AO ”Homecare”, ao.homecare@gmail.com
10. Tatiana Savva, Centrul Analitic Independent Expert-Grup, tatiana@expert-grup.org
11. Viorica Matas, AO ”Concordia. Proiecte Sociale”